

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/148373,IV-Rajd-Szlakiem-5-Wilenskiej-Brygady-Armii-Krajowej-na-Warmii-i-Mazurach-Spycho.html>
06.05.2024, 21:23

IV Rajd Szlakiem 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej na Warmii i Mazurach - Spychowo, Dudy Puszczańskie, Rozogi, 13-15 sierpnia 2021

W dniach 13 - 15 sierpnia przemierzaliśmy, w ramach IV Rajdu Szlakiem 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej na Warmii i Mazurach, szlaki partyzantów antykomunistycznego podziemia. W imprezie wzięli udział m.in. harcerze i żołnierze 4. Warmińsko-Mazurskiej Brygady WOT. Maszerowali dorośli i dzieci - najmłodszy uczestnik miał pięć lat. W skład komendy rajdu weszło dwóch pracowników Delegatury IPN w Olsztynie: Wioleta Wrobel i Michał Ostapiuk

Rajd ruszył ze Spychowa, a rozpoczęła go odprawa, którą poprowadził naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie dr Paweł Warot, następnie uczestnicy, podzieleni na szwadrony - noszące imiona bohaterów antykomunistycznego podziemia: ppor. Henryka Wieliczki ps. „Lufa”, chor. Hieronima Rogińskiego ps. „Róg” oraz plut. Marian Borysa ps. „Czarny” - ruszyli w teren. Pierwszego dnia celem marszu była leśniczówka Niedźwiedzi Kąt, w której w latach 1946 - 1953 często kwaterowali partyzanci Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Na miejscu odbył się konkurs strategicznych gier planszowych. Zwycięzcami zostali harcerze (77. Drużyna Harcerska im. Batalionu Zośka z Pruszcza Gdańskiego), tworzący szwadron im. „Lufy”. Po powrocie do Spychowa, historyk Delegatury IPN w Olsztynie Michał Ostapiuk, przybliżył uczestnikom rajdu dzieje antykomunistycznego podziemia na Warmii i Mazurach. Dzień zakończył się ogniskiem.

Drugiego dnia maszerowaliśmy do Dud Puszczańskich. Opuściliśmy Mazury i podążyliśmy na tereny powiatu ostrołęckiego. W Dudach 11 listopada 1953 r., w walce z komunistyczną grupą operacyjną poległo trzech partyzantów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego: Stanisław Grajek ps. „Mazur”, Aleksander Góralczyk ps. „Topór” i Władysław Sadłowski ps. „Twardy”. Przy pomniku poległych Michał Ostapiuk opowiedział zebrany tragiczną historię epigonów NZW. Kolejnym celem były Rozogi i gościnna plebania księdza Józefa Midury. Wieczór spędziliśmy przy ognisku śpiewając partyzanckie pieśni.

15 sierpnia br. nastąpiło zakończenie rajdu.

W kościele pw. św. Marii Magdaleny w Rozogach odprawiono Mszę św. w intencji Ojczyzny. W nabożeństwie wzięli udział uczestnicy rajdu. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali: naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie dr Paweł Warot, pracownik Biura Edukacji Narodowej Wioleta Wróbel oraz pracownik Biura Badań Historycznych Michał Ostapiuk. W trakcie mszy św. odczytano listy skierowane przez Kancelarię Prezydenta RP oraz Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego Artura Chojeckiego do organizatorów (IPN, Stowarzyszenie im. Traugutta, Stowarzyszenie im. V Wileńskiej Brygady AK) i uczestników rajdu. W listach kancelarii i wojewody podkreślono wartość edukacyjną rajdu oraz jego niebagatelne znaczenie w dziele przywracania pamięci o bohaterach antykomunistycznego podziemia.

Po Mszy św. uczestnicy przeszli pod tablicę poświęconą podporucznikowi Henrykowi Wielicze ps. „Lufa”. Był to jeden z najważniejszych funkcyjnych 5. Wileńskiej Brygady AK. Dowodzony przez niego szwadron w 1946 r. dokonał na Warmii i Mazurach szeregu brawurowych akcji wymierzonych w ogniwa instalującej się w Polsce władzy komunistycznej. W dniu Święta Wojska Polskiego uczestnicy rajdu oddali hołd dzielnemu oficerowi Wojska Polskiego. Naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie dr Paweł Warot złożył pod tablicą kwiaty oraz zapalił znicz pamięci.

Wszyscy uczestnicy otrzymali zestaw atrakcyjnych nagród, skomponowanych z materiałów edukacyjnych Instytutu Pamięci Narodowej. W rywalizacji pomiędzy szwadronami zwyciężyli harcerze z 77. Drużyny im. Batalionu „Zośka”. Gratulujemy!!!

Szczególne podziękowania dla Jacek Świsa, Robert Jamroza, Wojtek Cioka oraz Bartosza Grabowskiego. Współpraca z wami to prawdziwa przyjemność.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w rajdzie. Zapraszamy za rok